

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCYJ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI POŚWIĘCONY
 = = = SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO. = = =

Wycena: Wydział Rocznie rb. 8, półrocznie rb. 5, kwartalnie rb. 3 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów. Za wiersz jednospaltowy lub jego równoważnik przed tekstem k. 40, za 2 k. 25, za 4 k. 50, za 8 k. 1.00. Drobne ogłoszenia po k. 5, za wiersz Najtańsze ogłoszenia kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50% drożej.

Redakcja i Administracja: Częstochowa, II-ga Aleja № 38—Telefon № 50. Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie s w godzinach od godz. 8—10 wieczorem. Rękopisów nadawanych redakcji nie zwraca.

Wydawca: W Zawierciu w katedrze p. Z. Hubickiej i w Rakowie u p. Cena pojedynczego numeru kop. 3.

2-ga Aleja № 38. — Tel. № 497.
TEATR
„URANJA”

Program od wtorku 1 do piątku 4 Lipca 1913 r. (włącznie)
Dziś i dni następnego do piątku 4 Lipca (włącznie)
 Demonstrowane będzie prawdziwe arcydzieło sztuki kinematograficznej. Dramat w 7 części. Obraz ten miał niesłychane powodzen. w Warszawie.

NA SCENIE
Pierwszy występ
Antoniego Kaczorowskiego
 utalentowanego komika kupieckiego który wystąpi ze swoim świetnym repertuarem.
ANONSI: Na sobotę dnia 5-go Lipca p. ANTON KACZOROWSKI przygotował moc niespodzianek. Między innymi „**WALC NOCY**”

Teatr
„ODEON”
 dla odnowienia lokalu
 zostaje zamknięty
 od dziś, na czas krótki.

II-ga Aleja **TEATR PARYSKI** Kinematograf
 № 19. Telefon 584.
 Program od wtorku 1 do piątku 4 Lipca 1913 r. (włącznie).
TYGODNIK ECLAIR'A — (ostatnie nowości zdjęcia z natury)
KOLIBRI DOKTOREM (bardzo komiczny)
Zbrodnicza namiętność Wstrząsający dramat w 3-ch częściach.
 Nad program: Noc w Palais de Danse (balet)
NA SCENIE: pod artystycznym kierunkiem **Fr. Stróżewskiego**
Nowości! znakomita farsa w 1-ym akcie G. Menequinoi. **Nowości!**
Zbrodnie Pipermana
 Pierwszy występ p. Maryi Felice, artystka operetki Lwowskiej.

MLECZARNIA
„Skrzydłów”
 OTWARTĄ ZOSTAŁA przy ul. Teatralnej № 11 róg II-ej Alei.
 Posiada mleko wyborowe chłodzone na specjalnych aparatach na miarę i w butelkach banderolowanych. Wydaje na miejscu śniadania, podwieczorki, i kolacje.
 Sprzedaż mleka w większych ilościach po cenach hurtowych.

7-mio KLASOWE GIMNAZJUM ŻEŃSKIE
 ze wszystkimi prawami szkół rządowych
HRABINY KAPNIST
 przyjmuje zapisy do wszystkich 7-ich klas i przygotowawczej (2 oddziałowej), do której przyjmują się snafetki. Prośby z dokumentami przyjmuje kancelaria męskiego rządowego gimnazjum codziennie od 10 rano do 2 pop. prócz świąt.
 Egzamina 7 (20) sierpnia.

Jedyny w Częstochowie
LEKARZ DENTYSTA
 chrześcijański
STEFAN BARYLSKI
 Aleja II № 43 (Odeon) tel. 611.
 Leczenie. Zęby sztuczne. Wyjmowanie bez bólu. Przyjmuje 10—1 i 3—7 p. p.

DENTYSTA
Roman FILIPOWICZ
 CHRZEŚCJANIN
 II-ga Aleja № 24 Telefon № 482.
 Przyjmuje od 9—1 i od 3—7 po pol.

Od Administracji.
 Uprzejmie prosimy Szanownych prenumeratorów, o łaskawe wpłacenie **zapłaconej prenumeraty i odnowienie** na kwartał bieżący. Jednocześnie przypominamy że dla dogodności Sz. prenumeratorów nie mogących w tygodniu nadsłać prenumeratę i zamiejscowych Administracja (II-ga Aleja № 38 sklep frontowy) otwarta w niedziele i święta od godziny 8—10 rano i od 2 do 5 po południu. **Prenumeratorów zamiejscowych**, uprasza się o nadsyłanie **prenumeraty kwartalnie** zawsze z góry. Prenumeratorem zamiejscowym którzy na wysłany im rachunek w bieżącym miesiącu nie dadzą odpowiedzi i prenumeraty nie nadesłać zmuszeni będziemy **wysyłkę „Gońca” wstrzymać.**

DO SPRZEDANIA
 A) Majątki domy, place, młyny, tartaki parowe i t. p. w Częstochowie, Radomsku, Zawierciu i innych miejscowościach.
 B) Do odstąpienia pod Częstochową wzorowo zagospodarowana 18 włókowa dzierżawa na lat 15 majorat, czynsz, dzierżawny 1,300 rubli rocznie.
 II tysięcy rubli do ulokowania zaraz na hypotekę miejską.
Częstochowskie Kaucjonowane BIURO KOMISOWE
S. BZOWSKI i J. DRESZER
 II ga Aleja № 33, telefon № 79.

A. DĘBICKI
 Geometra przysięgły
 Teatralna 28 m. 14 parter telef. 602
 Wykonywa wszelkie roboty Miernicze

WYBORNE i TANIE
ŻELAZA DO PRASOWANIA
 POLECA:
W. STAJEWSKI II-ga Aleja № 33.

SKŁAD WĘGLA
J. Rogowskiego
 w CZĘSTOCHOWIE,
 ul. Cerkiewna 8, telefon 148.
 Posiada na składzie węgiel kamienny, drzewny, kowalski i koks w różnych gatunkach.
 Ceny przystępne.

„ POKOST ”
 C. Ch. Szmida w Rydze
 oraz wszelkiego rodzaju
Farby i Gips
 Poleca: Skład Materiałów Aptecznych i Farb
WACŁAWA ORŁA
 w Częstochowie, III Aleja 46.

SKLEP ŻELAZNY WSPÓLDZIELCZY
„RZEMIEŚLNIK”
 w Częstochowie, ul. Mikołajewska Nr. 1. Telefon Nr. 92.
 Poleca Wagi—Wyżymaczk—Maszynki do mięsa patentowane —Narzędzia dla rzemiosł, okucia, drut, gwóźdź—śruby—nity—naczynia kuchenne—kłodki hurtowo i detalicznie i t. p. 398

KRAWIEC
 Chrześcijańska pracownia
 Najlepiej najtaniej wykonywa
PIERWSZORZĘDNY
ZAKŁAD KRAWIECKI
Wincentego Marksa
 ul. Ogrodowa № 28.
 via à vis Nowego kościoła św. Kordzisy.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski
KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI
 WYKONUJĄ RZEZBY POMNIKI, ROBOTY BUROWLANE i KOŚCIOLNE.
 Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wyrobów z cementu. Ceny Najprzystępniejsze.

Jasna Góra

i jej twierdza Marjańska (Fortalium Marianum).

Stawna Synaj Bóg prawem, Armen Arką zbroił.
Lecz Jasną Górę skrzynią Przymierza ozdobił.

Lege Dei celebris Synai, mons Armenus Arca Ast Clarum Montem Foederis arca decet. (Ze starych ksiąg).

Jasna Góra posiada, jak wiadomo prastary cudami słynący obraz Matki Najświętszej, ramalowan przez św. Łukasza, jak głosi pobożna tradycja na cyprygowym stołku, zrobionym przez św. Józefa. Obraz ten z woli Bożej ksiądz Władysław złożył na Jasnej Górze i do niósł o tem krótko polskiemu i węgierskiemu Ludwikowi, który tu sprowadził z Węgier zakonników św. Pawła i pustelnika czyli Paulinów w r. 1382 i dobrał w różnych folwarkach ich opatrzyl. W 1430 r. napadli tu miejscy Husyci, którzy, pomordowawszy zakonników, obraz uwieścił chcieli, ale w miejscu, gdzie stoi dziś kościół św. Barbary cudownie zatrzymani, porzucili go musieliby, rozłupawszy na troje. Jeden ze złoczyńców zadał dwa ciosy twarzy na obrazie. Bóg ukarał występnych Husyców, a pozostał przy życiu Paulin zajęł się naprawieniem obrazu i sprowadzeniem go do kościoła na Jasnej Górze.

Z początku Jasna Góra nie była nawet ogrodzona, jak widać z rozporządzenia, delegowanego przez nuncjusza papieskiego, Stanisława Kurnkowskiego, biskupa wrocławskiego, aby prowincjał Paulinów wszelkiego rodzaju przekupniwł z pod klasztoru usudził i wybudował w Częstochowie jaski, oberze i inne potrzebne dla pielgrzymów budynki, na co obliczenie tenże biskup wyliczył przywieł królewski. Klasztor zaś poleca murem lub płotem otoczyć. Rozporządzenie to wydane 1577 spełniono i nuncjusza przekupniwł, a klasztor otoczono rowem i parkanem.

Nabocznik królowie, księżata, panowie i lud wierny, a przedewszystkiem zakon Paulinów, chcąc uchronić obraz od zniechę obrazobórców i innych złych ludzi postarali się na podobieństwo fortecy, wystawił później mury, nie tyle dla obrony kraju, ile dla obrony obrazu, co i uczyniono za czasów Zygmunta i Władysława IV, pod okiem i przy pomocy których wystawiono mury, a klasztor z dóbr przez królów nadanych utrzymywał mały garnizon formowany z włościan i rzemieślników do klasztoru należących.

Gdy w roku 1655 doświadczyło tu miejsce od wojsk szwedzkich niebezpieczeństwo, a nie było przez nie zdobyte, owsem obronione cudownie przy pomocy garnizonu i amunicji klasztornej, w nagrodę za tę obronę otrzymano od Jana Kazimierza za zgodą stanów 1658 roku starostwo Kłobuckie wydzielone ze starostwa Krzepickiego. Gdy powtórnę w latach 1702, 1704 i 1705 nie było to święte miejsce zdobyte przez Szwedów Karola Gustawa, na sejmie w Warszawie przez Augusta II w roku 1717 obdarzonym zostało starostwem Brzezińskim i wsią Dębownicą w nagrodę poniesionych kosztów, stracił w jaski klasztor popadł.

Przez wszystkie te czasy forteca jasnogórska została pod zwierzchnictwem przeora Jasnej Góry.

Natomiasz późnie za czasów Stanisława Augusta forteca jasnogórska poddana została świełkiem komendantowi majorowi Janowi Wybranowskiemu. Za niego to, chcąc obronić klasztor od krzywd mę wyrządzanych zajęł go konfederaci barycy w dniu 8 lutego 1769 r. Komendantem wówczas był Konaraki, potem Trzebiński, a w końcu Walewski. Pułaski Kazimierz, przybył tu wkrótce i robił stad wycieczki wojenne przez 7 miesięcy. Odebrała przez Stanisława Augusta prawym dziedzicom, Paulinom forteca jasnogórska przechodził smutne koleje.

W roku 1771 przez wojsko rosyjskie pod wodzą generała Drewicza, a 1772 przez księcia Galicya była Jasna Góra oblegana. Dnia 18 sierpnia 1771 roku wojska Konfederatów Baryckich pod dowództwem królów Stanisławowi Augustowi, spokojnie opuścili Jasną Górę, wydawszy fortecę wojsku rosyjskiemu.

WYSTAWA SZTUK PIĘKNYCH
w Częstochowie, Teatrulna № 11,
otwarta codziennie od g. 11 do zmierzchu, w sobotę, niedzielę i święta do 8 w.

Dnia 25 lutego r. 1773 przed północą wojsko rosyjskie wyszło z Jasnej Góry, oddając klucze fortecy ks. Przeorowi, a przeor teje samej godziny oddał je generałowi wojsk polskich Szarkowi.

Dnia 27 maja tegoż 1773 r. wyszło wojsko polskie, a natychmiast weszło w mury jasnogórskie wojsko austrjackie. W roku 1774, 9 stycznia opuścilo Jasną Górę wojsko austrjackie, oddawszy klucze fortecy w niebytosł przeora ks. prowincjałowi. Tegoż samego dnia zgromadził się tu dawał wojsko polscy po wstach rozproszeni i utworzywszy garnizon przyprowadził fortecę do dawnego stanu.

Po upadku Kościuszki w r. 1794 forteca jasnogórska dostała się pod panowanie pruskie i pozostawała pod jurysdykcją r. 1807. W roku 1808 wojska francuskie i polskie zmusiły prusaków do oddania fortecy jasnogórskiej Polakom. W roku 1809 wojsko polskie pod dowództwem generała Stuarta odparło atakującą Jasną Górę wojska austrjackie. W r. 1813 przybył na Jasną Górę ks. Józef Poniatowski i osadził tu swoją załogę.

Dnia 6 kwietnia 1813 r. po podpisaniu kapitulacji forteca jasnogórska oddana była generałowi bar. Sakenowi, a wojsko polskie po rozbrojeniu opuścilo z honorem fortecę.

Dnia 1 czerwca generał Boro de Salkin który z głównym wojskiem rosyjskim udał się na Śląsk przysłał do komendanta Czerediewa na Jasnej Górze zestawione list z rozkazem cesarza Aleksandra I, aby mury fortecy zburzyć, a fosy zasypanć. Wezwano więc 2000 robotników, którzy od 2 czerwca do 15 lipca 1813 r. pracując, zburzyli starożytne mury i okopy. Grzy długo jeszcze zalegały, szpecąc miejsce św. i dopiero z rozkazu cesarza Mikołaja I w r. 1843 uporządkowane zostały w taki, jaki dziś widzimy sposób. W roku 1859 z polecenia cesarza Aleksandra II stanął pomnik ks. Augustyna Kordeckiego na tak zwanych wałach klasztornych.

W ciągu wielu wieków staroju się o ozdobę Jasnej Góry nie tylko wewnątrz ale i zewnątrz. Dowodem tego wspaniała świątynia z freskami, sztukaterjami i t. d., wśród których na sklepieniu umieszczony został ostatni wierny rycerz Marj Jan III Sobieski.

Również starożytne są figury, stojące na placu jasnogórskim i drzewami obsadzone. Jedną z tych figur, mianowicie św. Jana Nepomocena wykonana we Wrocławiu została w dniu 12 września 1724 r. kosztem królewicza Jakóba Sobieskiego ustawiona od strony św. Barbary.

Jasna Góra jak widzimy w 1813 r. przestała być ostoją militarną, ale nie przestała być twierdzą ducha polskiego. Nie potrzebuje ona już szaczków, dział i bastionów, koncentruje bowiem całą swą moc na potęgę Oplekunkki swej i Jej Boskiego Syna.

Ostatnio w roku 1898 za przeorostwa ks. Euzebiusza Rejmana poczęto na stańcach prastarej jasnogórskiej twierdzy ustawiać stacje meki Pańskiej, które w roku bieżącym ukończone.

Naród polski stawiając wspaniałe stacje meki P. Jezusa pokazał dobitnie jak droga mu jest Jasna Góra, której kościół pod wezwaniem Krzyża tu jest wystawiony. Przed całym zaś światem, święcącymi jubileusz 1600 letni zwycięstwa Krzyża woła dziś głośno, że stoi przy krzyżu i w krzyżu odnieść pragnie zwycięstwo. Spełniając jakby testament całej swej przez łosci i wznosząc Synowi Marj, czczonej na Jasnej Górze, stacje, naród nasz może też za Antoniewiczem wołać pełen otuchy:

Czy nie dosyć szczęścia mamy,
Kiedy Ciebie Jezu znamy?
Kiedy możemy iść za Tobą
Choć z boleścią i załobą?
Gdy nam wolno kochać Ciebie,
Być na ziemi, a żyć w niebie?
A krzyż dla tych, co kochają,
Nie jest hańbą, lecz ozdobą
Jest boleścią i radością,
Jest nadzieją i miłością!

Świat zawiadzie, krzyż nie zdradzi,
Świat oszuka, krzyż doradzi;
Krzyż przewodnik pewny, wierny,
Krzyż do nieba jest odziwny;
Świat przemienie, krzyż nie mianie;
Kto w krzyż wierzy, ten nie zgini!

Ks. A. J.

Częstochowa, 1—VII—13 r.

Kafe i roboty zdruśkie
L. NIEPRZECKI i S-ka

w Częstochowie,
Teatrulna 84, telefon 881.

Wybuch dynamitu.

Szereg ostatnich zamachów bandyckich, zabójstw i rabunków, których widownią była Częstochowa i okolica, wprowadziły społeczeństwo w stan nieopisanego podrażnienia nerwowego. Większość ludzi, którym przypadła w udziale praca na gruncie tego „niepokojnego” miasta, na lada uderzenie dzwonka telefonicznego, na lada sygnał ogniowy—zapada w stan nieopisanego podniecenia, wywołującego silną depresję na cały system nerwowy. A cóż dopiero, gdy donoszą o wypadku podobnym do wczorajszego.

„Wychuch”

Godzina 8 rano. Z racji dnia wtorkowego na Nowym Ryuku ruch, tumult, dziesiątki wozów wrocławskich, rzemiełnik, krzyżowane głosy sprzedawców i kupujących — słowem zwykły nastroj jarmarczny.

Alś i na chwilę wszystko milknie, ziemia wstrząsa się—jakby w febrycznym dreszczu, sypią się szyby, wreszcie wszystko milknie i tu i owdzie dają się słyszeć wyjątki krzyki: „pali się tam, w ulicy!”

W ślad za tem po całej Częstochowie roznoś się wieść o wybuchu. Ze sklepów wyłaziły się ciekawie głowy, wyjątki one czy badają każdego przechodnia, lecz nikt nie określił tego nie wie.

Jedni są zdania, że bomba, lani, ze wybuch prochowni. Śmieśli bi-gawo w kierunku słyszanego hałku, w miejsce ruch i panika.

Miejsce katastrofy.

W jednej z bocznie, wiodących z Nowego Ryuku ku Mikołajewskiej przy ul. Ogrodowej nr. 20 w dwupiętrowym domu na parterze mieścił się fabryka zabawek blaszanych i harmonijk pod firmą „Hamburgier i Hoehermann”, istniejąca od 20 lat. Musiała ona nieźle prosperować—skoro obecnie przenoszona zostaje do domu własnego, przy ul. Teatrulnej 87.

Fabryka ta zajmowała cztery obszerne pokoje z wejściem do bramy, założone spakowanym już częściowo towaram oraz kilku szafami, które opróżniono.

Sprawca katastrofy.

Do dozoruowania wywozonego towaru wynajęto 15-letniego chłopca nazwi-

skiem Kacman, który właśnie jest bezpośrednim i mimowolnym zarzem sprawcą wypadku. Otóż w fabryce poza zabawkami blaszanymi i celuloidowymi trzymał korki dynamitowe do t. zw. „straszaków”, pistoletów używanych do zabawy lub też na wsiach na postrach złodziei.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa Kacman usiłował ze stojącego na ladzie sklepowej pudełka wyciągnąć kilka korków, których, jak objaśniali właściciele sklepu, było 1,000 po 500 worków w każdym. Wówczas to w niewyjaśnionej chwilowo powodu nastąpiła eksplozja.

Skutki wybuchu.

Skutki wybuchu były fatalne, bowiem całe urządzenie sklepowe zostało zniszczone doszczętnie. Z szaf, skrzydeł, ludy sklepowej oraz okien, drzwi i ram oklepanych pozostały drobne drzazgi, które zasypały omdlałego Kacmana. — Jednocześnie z wybuchem powstał pożar, lecz na wezwanie telefoniczne przybył pogotowie częst. Straży ogn. ochot. i niebezpieczeństwo usunęło.

Poza tem wybuch zrujnował plec, podobiał tynek na suficie i ścianach. W domu, gdzie miał miejsce wypadek i w sąsiednich wypadło przeszło 50 ryb.

Ofiary wybuchu.

Nie obeszło się bez ofiar w ludziach. Kacman uległ opaleniu lewej połowy twarzy, pokaleczeniu kończyn dolnych, głowy i złamaniu prawej ręki. Stan jego jest groźny; drugą ofiarą wybuchu jest 40 letni Ignacy Kosmala, cieśla, pracujący w opróżnionej części lokalu; uległ on opaleniu i pokaleczeniu głowy. Oba poszkodowani pierwszej pomocy na miejscu udzielił starszy felczer szpitalny R. Teichner, poczem umieszczono ich w szpitalu miejskim.

Dochodzenie.

Natychmiast po wybuchu na miejsce wypadku przybył sędzia śledczy oraz komisarz 2-go cyrkułu Arbuзов. Wrozone energiczne dochodzenie, które niezawodnie ujawni faktyczne przyczyny wybuchu, mogącego pociągnąć za sobą licznější ofiary w ludziach, jak to miało miejsce przed rokiem, w składzie broń w Warszawie z racji podobnego wypadku.

Wojna bez wypowiedzenia.

Białogród 1. Nadchodzą tu wiadomości z nad granicy bułgarskiej, że wojska bułgarskie bez wypowiedzenia wojny zaatakowały wczoraj w nocy wojska serbskie i greckie w okolicy Iskiba, gdzie toczą się krwawe walki. Wiadomość o tem wzburzyła całe miasto. Nadzieje na akcję pokojową zmalały do zera.

Sofja 1. Donoszą tutaj o krwawych walkach, stozonych przez wojska bułgarskie z wojskami greckimi na linii Kopani Iskiba. Bułgarowie podobno odnieśli zwycięstwo.

Również na linii Sere-Drama toczą się walki pomiędzy Bułgarami i Serbami.

Białogród 1. W politycznych sferach serbskich oraz w całym społeczeństwie serbskiem panuje silne wzburzenie. Wszyscy twierdzą, że Bułgaria rozpoczęła bez wypowiedzenia.

Białogród 1. W skupstyzynie Pańskiej odpowiedział na interpelację przewodów stronnictw opozycyjnych, że rząd serbski przekonany jest o możliwości polubownego załatwienia nie tylko sporu bułgarsko-serbskiego, lecz i sporu grecko-bułgarskiego, wobec tego rząd serbski postanowił zgodzić się na propozycję Rosji i przyjąć decyzję Najwyższego arbitra.

Po tei mowie Pasicz wyszedł ze skupstyzny, dowiedział się bowiem o natarciu wojsk bułgarskich na całej linii na serbskie i greckie posterunki.

Białogród 1. Skupstyzyna wysłuchawszy „expose” Pasicza, odłożyła powzięcie uchwały ostatecznej, co daje powodziejszym kolom dyplomatycznym do zapatrzywania pesymistycznych i do wniosku, że widocznie nastroj wojenny zaczął przemagać w Serbji.

Rumunja.
Bukareszt 1. Kola dobrze poinformowane zapewniają, że pomiędzy Serbią a Rumunją niema żadnego porozumienia, a w każdym razie żadnego przyrzeczenia. Jak się zdaje, Rumunja zachowa tymczasową postawę wycozekającą i przeprowadzi tylko mobilizację armji swojei.

Turoja się wyprzedaje.
Konstantynopol 1. Tureckie ministerjum skarbu ogłosiło w pismach tureckich, że sprzedaje 649 milionów łokci kw. gruntów, skarbowych w różnych wylajetach. Są także do nabycia grunta skarbowe w Konstantynopolu nad Bosforem, na Perze i w Stambule.

Na teatrze wojennym.

Wiedeń 1. Bułgarzy zaatakowali Serbow dzis o święcie pod Zlatowem i Bukowcem, a jednocześnie doszło do walki pod Walanowem, gdzie bułgarzy usiłują przeciąć serbom komunikację kolejową. Walka toczy się dotychczas.

Sofja 1. Na linii Zlatowo—Isztib —Gergheł toczy się zacięta bitwa pomiędzy wojskiem bułgarskim a serbskiem. Siły bułgarów dochodzą podobno do 75,000 ludzi. Walka rozciągała się na całą linię od granicy serbskiej do Gumendzy (na południe od Gergheł).

Białogród 1. Donoszą tutaj, że walka pod Zlatowem zakończyła się zupełną porażką serbów. Atak na bagnety bułgarzy odparł ze znacznymi stratami. Cały kraj ogarnął zapal wojenny.

Sofja 1. Do kwatery głównej armji bułgarskiej nadeszła wiadomość, że wojsko serbskie, zebrane pod Izbitem rozpoczęło ogień do bułgarskich straż przodnich, na co bułgarzy odpowiedzieli również ogniem, z czego wywiązała się walka ożywna.

CHRONIKA.

Główna kwatery serbska uważa wojnę za faktycznie rozpoczętą bez wypowiedzenia.

Bułgarzy zaatakowali również greków.

Sofia 1. Bułgarzy zaatakowali wojska serbskie na całej linii pod Iszibem, rozwinęli gwałtowny ogień działowy, następnie zaś rzucili się do ataku na pozycje serbskie. Walka trwa w dalszym ciągu.

Ateń 1. Z powodu natarcia wojsk bułgarskich na całym froncie na greków i serbów, bez wypowiedzenia wojny, rząd grecki zażądał od garnizonu bułgarskiego w Salonikach wydania broni w ciągu godziny. Bułgarzy nie poddali się w tym terminie, więc wojska greckie zaczęły strzelać, wkrótce też garnizon bułgarski poddał się władzom greckim.

Pożar w Konstantynopolu.
Konstantynopol 1. W pobliżu Porty wybuchł pożar, grozący budynkowi ministerium spraw zagranicznych. Pożar zaczął się około domu ministra spraw wewnętrznych, Talaatbeja, potem zapaliło się 60 innych budynków. Spalił się dom ministra oraz wieże domów, zamieszkałych przez ludność ubogą oraz emigrantów. Pożar trwa w dalszym ciągu.

SKLEP WIEJSKI
li-ga Aleja № 33 telef. 430.
Poleca wyborowe masło do potraw śmietankowe i deserowe firmy „BOBIN” transport dwa razy na tydzień — mleko w dużej ilości gwarantowanej dobroci obory ze świadectwem lekarza weterynaryj chleb wiejski—ciasta—nowalje, i t. p.

Könice zatargu.
Petersburg 1. W ostatnim dniu rozpraw przed zamknięciem sesji Dumy prezes jej, Rodzianko, zwrócił się do posłów z przemową, w której popoził ostre wystąpienia zarówno przeciwko rządowi, jak i przeciwko poszczególnym posłom. Zatarg Dumy z rządem będzie tym sposobem załagodzony.

Wybory w Galicji.
Lwów 1. Dotychczas wybrano z kurii gmin wiejskich 74 posłów, wśród nich 43 polaków. Podług stronniczo wybrani 13 konserwatystów, 1 demokratów polski, 1 wszechpolski, 9 ze związków społecznych, 16 ludowców, 1 polak „dziki” (bezparytynji), 30 ukraińców i 1 moskalofil.

Kraków 1. Na zgromadzeniu wyborczym na Kazimierza doszło do awantur pomiędzy wyborcami żydowskimi. Posia Grossa obrzucono obelgami i wywrócono dorozkę, którą jechał. Policja musiała bronić posta.

Przeciwko Kofu Polskiemu.
Petersburg 1. W bankiecie na cześć Kiereńskiego wzięło udział wielu posłów do Dumy państwowej, członków grupy akademickiej Rady państwa, literatów, adwokatów i t. d. Przewodniczył Bogucarskij, przemawiali: Dzubinski, Bogucarskij, wiceprezes drugiej Dumy Berezin, Wodowozow oraz inni. Przemówienia w swej treści jak i cały bankiet, były demonstracją przeciw Kofu polskiemu.

Powódzie w Galiji.
Kraków 1. Z różnych stron kraju donoszą w dalszym ciągu o spustoszeniach, wywołanych przez wylewy i przerwy w komunikacji kolejowej.

Niemcy biją d r e c i e p o l s k i e n a śląsku.
Biała 1. Nauczyciele, niemcy, pobili na wycieczce dzieci szkolne polskie prowadzone przez nauczycielkę, ponieważ mówili po polsku.

Imiona chrześcijańskie.
Petersburg 1. Niektóre pisma rosyjskie piszą, że sprawa zabronienia żydom używania imion chrześcijańskich, zgodnie z wyjąśnieniem senatu z dn. 16 maja, powinna być rozstrzygnięta w porządku prawodawczym.

Lotnik w błoście.
Petersburg 1. Lotnik Wasiliew podjąwszy lot w niedzielę nad Moskwy po dwugodzinnej podróży opadł w pobliżu stacji Luban, próbując stąd dalszego lotu, puścił w ruch aeroplan. Blerjota, który wzniósł się w powietrze bez lotnika i wkrótce potem spadł w błoto z polamaniami skrzydeł. Lotnik podczas swej afortunnnej próby, odniósłszy nieznaczne obrażenia, powrócił do Petersburga, by próbować nadal szczęścia.

Wybuch w prochnowni.
Wiedeń 1. W dzielnicy Wienerstadt wybuchł pożar w prochnowni Mellerdorf. Część fabryki zupełnie zniszczona.

— **Ostatnia posługa.**
Dziś o g. 10 przed południem po nabożeństwie przy zwłokach ś.p. Stefana Romanskija, protektora seboru częstochowskiego nastąpi wyprowadzenie zwłok z domu żałoby w Alei 3 nr. 47 do cerkwi, gdzie odprawione zostanie zdnow nabożeństwo żałobne, poczem trumna żłobna zostanie na cementarzu, okalającym sobór od strony ul. Cerkiewnej, gdzie już znajduje się kilka dawnych grobów.

Zgon ś.p. Romanskija nietyko dotknął żalobą najbliższą rodzinę i ks. Awala, lecz wywołał również żal i współczucie w szerszych kołach, które zmoczyły się w naszym kraju umiał sobie zjednać wysokim swym taktem zyciowym.

— **Osobista.**
Bawi w naszym mieście b. naczelnik powiatu częstochowskiego, obecnie nacz. pow. rawskiego ksiądz Awala.

— **Ze straży ogniowej.**
Dziś, w środę 2 lipca o g. 7 w. w lokali Straży Ogniowej Ochotniczej Częstochowskiej przy ul. Mikołajewskiej Nr. 23 odbędzie się zwyczajne ogólne zebranie o którym zawiadaliśmy zarząd.

Zamieszczoną w poniedziałkowym numerze listę członków Częstochowskiej ochotniczej straży ogniowej należy uzupełnić jeszcze, wymieniając sześciu członków protektorów. Są to pp. dr. Paweł Broniatowski, Bernard Cymbler, dyr. Straub, Konstanty Skarzyński, Roman Teichner i Stanisław Teichner.

— **Z kolonii letnich.**
Zarząd kolonii letnich w Częstochowie składa serdeczne podziękowanie za ofiary na wyjazd dzieci, następujących firmom:

- 1) Fabryce mydła „Dobosz” i p. A. Musiałowiczowi za mydło — 2) p. J. Kozankiewiczowi za mydło, szczoneckiej i termometr — 3) p. K. Jerzmanowskiemu za apteczkę domową — 4) p. A. Gajdużewskiemu za szczoneckie do zębów — 5) p. W. Dukaczewskiemu za karmelki — 6) p. W. Rudnickiemu za drzewo na opał — 7) Tow. Wzajemnego Kredytu dla Przemysłu i Handlu za herbatę — 8) p. Włnsche z Nieznaniec za kawę — 9) p. A. Gawędziemu za rb. 5 — 10) Składowi maszyn „Singer” za rb. 1 — 11) p. R. Pruszkowskiemu za kop. 50 — 12) p. Leitkepowi za kop. 50, 13) Beżmiennemu za rb. 2

— **Szkoly początkowe.**
Ministerjum oświaty zamierza zamienić miejskie szkoly 2 klasowe na wyższe szkoly początkowe.

W r. b. zreformowane będą szkoly okręgu petersburskiego, moskiewskiego i charkowskiego.

— **Węgiel dla kolei.**
Komisja finansowa Dumy przyjęła projekt prawa o przywozie bez cla węgla zagranicznego na potrzeby kolei prywatnych i skarbowych.

— **Z Tow. Gimnastycznego.**
Proseni jesteśmy o zaznaczenie, że dziś, w środę — wypadają ćwiczenia zastępu starszego Częstoch. Tow. Gimnastycznego.

— **Podziękowanie.**
Tow. opieki nad bezdomnymi dziećmi w Częstochowie za pośrednictwem naszego „Gońca Cz.” składa serdeczne „Bóg zapłać” p. Cz. Bagiełskiemu za łaskawe ofiarowanie kamienia buldociwego.

— **O budki pod Janą Górą.**
Proseni jesteśmy o zaznaczenie, że budki pod Janą Górą, handlarzy dewocjonaljami, którzy nie odnowili dzierżawy — a pomimo to prowadzą w nich handel w dalszym ciągu — będą opieczowane, winni zaś podciągnęci do odpowiedzialności sądowej.

Żydzi a handel dewocjonaljami.

Wielokrotnie już na łamach naszego „Gońca Czestoch.” pletnowaliśmy tych chrześcian, którzy nabywają dewocjonalja z hurtowni żydowskich, zaznaczając, że nawet przepisy prawne określają nie stosowność handlowania nie chrześcianom przedmiotami kultu religijnego, art. 481 ustawy kar za obrazę tego przepisu przewiduje grzywny do 50 rb. Jakby na potwierdzenie wywodów naszych przed zjazdem sędziów pokoju m. Warszawy stanął wczoraj Berek Goterdrangler, oskarżony o handel dewocjonaljami.

W dniu 25 marca r. b. policja pod-

czas rewizji znalazła w sklepie Goterdranglera chustkę z wizerunkiem Matki Boskiej Częstochowskiej. Sędzia pokoju skazał G. na 20 rb. grzywny.

W poniedziałek G. przed zjazdem dowodził niesłusznego tego wyroku. — Przedewszystkiem — tłumaczył się — nabyłem chustkę z licytacji publicznej a więc pod osłoną prawa; powtóre — zamieszkały w Warszawie p. zy ul. Wjelskiej — Ginsberb, również żyd, wybrała takie same chustki w fabryce swej, a przecież nikt mi nie zabraniał i nikt go do odpowiedzialności nie pociąga; wreszcie co za propozycja — broni się oskarżony — chustka warta jest kopejki, zysk na niej mógł być również kopejkowy, a kara wynosi 20 rb.

Zjazd zatwierdził skazujący wyrok sędziego pokoju, zmniejszając G. karę do 5 rb.

— **Z ul. Centralnej.**
Właściciele nieruchomości przy ulicy Centralnej — jak J. Olewński, Klukas, U. Straub, A. Franke i inni — na ręce Magistratu częstochowskiego złożyli prośbę, domagając się zaburzenia rzeczony ulicy. Na piątkowym posiedzeniu Magistratu zapada przyczynna dla petentów decyzja, lecz sporządzenie kosztorysu oraz rozpoczęcie robót brukarskich nastąpi wówczas — gdy powyżsi obywatele nastąpią rejentalnie ze swych posesji odpowiednią ilość gruntu, która pozwoli uregulować ulicę Centralną do przewidzianej prawem szerokości.

Zjazd kredytowy.
Minister spraw wewnętrznych pozwolił przednieć termin zjazdu przedstawicieli instytucji drobnego kredytu w Królestwie Polskiem na dzień 6—7 grudnia r. b. Zjazd odbędzie się w Radomiu. Jak wiadomo, ostatni zjazd, w roku ubiegłym, miał miejsce w Częstochowie.

— **Za łamianie bzu.**
W sobotę sędzia pokoju i rewiru m. Częstochowy osądził sprawę 18 to letniego Kamińskiego, oskarżonego o łamianie bzu w ogrodzie „Halinos” pana Władysława Zawady. Przepięstwo miało miejsce wczesną wiosną, a więc parę miesięcy temu i oskarżony od owego czasu przebywał w areszcie policyjnym. Wczoraj sędzia pokoju skazał go na 3 dni aresztu. Kara ta winna służyć za ostrzeżenie dla innych amatorów cudzej własności, którzy niszczą i kradną cudze drzewa, owoce i kwiaty nie uważając tego w swej clemności za grzech ani za przestępstwo.

Innego 13-to letniego chłopaka z ni. Jasnogórskiej, z uwagi na małość wieku i na to, że pierwszy raz stawał przed sądem oddano tymczasem pod dozór rodzicielski. Gdyby się nie poprawił i dalej zło uprawiał, nie minie go również kara aresztu.

Sprawa Bispinga.
W czwartek 28 ub m. prokurator warsz. sądu okręgowego Herzelman i sędzia Beżmienow ukończyli w Gródnie badanie świadków w sprawie o zabójstwo ks. Władysława Druckiego Lubieckiego.

W cell ordynata Jana Bispinga, osadzonego, jak wiadomo, przed dwoma miesiącami w więzieniu się leżym na Pawłaku pod zarzutem zamordowania ks. Władysława Druckiego Lubieckiego w Teresinie, odkryto w tych dniach dowody przygotowane ucieczki.

Znalezione mianowicie w sienku kilka pilników, którym uwięziony miał zamiar przepilnować kraty w oknie. Obok pilników leżały listy, których treść wkaazywała na szereg innych jeszcze przygotowań do ucieczki.

Bispinga osadzone natychmiast w lonej cell i dozór nad nim znacznie zaostroszono.

— **Zawikłana sprawa.**
Jako przestrożę dla nabywców koni, zwłaszcza tych, którzy są w kontakcie z żydami — przytaczamy fakt następujący:

Oto pachciarz z majątku Kościelec w gm. Rędziny, Herszlik Ehrlich, widząc, iż zachorował wo koń na nosaciznę, a więc na chorobę zaraził ją — sprzedał go coplejęd dorozkarczowi częstochowskiemu Z. (ul. Warszawska), który znow odprzedał tę szkapę p. Sz. ze Stradomia.

Podczas ostatniej rewizji koni ustalono, że koń, jako nieuleczalnie chory na zaraziłową chorobę — musi być zabity, preto Sz. podał Z. do sądu, domagając się zwrotu 34 rb., które zapłacił dorozkarczowi.

Ten ostatni siłą rzeczy pozwał do sądu pachciarza. Jak się zakończy ta

zagałwana sprawa — narazie niewiadomo. Pewnem jest jedno. Kto nie chce być oszukiwanym — niechaj unika żydów.

— **O zapakach „Mszczonowski”.**
Od pewnego czasu w sprzedaży zarówno w drobniejszych sklepach, jak również i ulicznej nie spotyka się zapalek Mszczonowskich, na wszelkie zaś zapytania domagającej się tego artykułu publiczności, sprzedawcy odpowiadają wymijająco, jakoby z powodu przebudowy fabryki, zapalek w handlu za brakło.

Inni oświadczają wręcz, że zapalek tych nie opłaca się im trzymać — z powodu droższej ceny od zapalek z innych fabryk.

Wobec tego, że sytuacja taka wytworza wśród kupującego ogółu zamieszanie i wywołuje nieporozumienie, byłoby bardzo pożądane, aby zarząd fabryki zechciał publicznie wyjaśnić, dlaczego w istocie brak zapalek z Mszczonowa, które kupujący tak chętnie nabywają.

Byłoby to pożądane zarówno dla jednej, jak i dla drugiej strony.

— **Zaliczenia.**
W dniu wczorajszym wpłynęli i są do zaliczania na kolei W-W. następujące zaliczenia:

Nr. ur. zaliczeń pospiesznych bezpośrednich: — 154 195 126 181 166 140 184 142 160 3 93 81 207 159 192 162

Nr. ur. zaliczeń pospiesznych krajowych: 4704 4701 4694 4661 4669 4632 4691 4706 4699 4700 4702 4687 4707 4455 471 4658 4665 4665 4717 4715 4670 4679 4651 4662 4660 4708

Nr. ur. zaliczeń zwyczajnych bezpośrednich: — 25541 30402 30104 30415 30475 30301 30543 30360 30598 30620 30447 30549 30673 30677 30710 30743 30750 30753 30783 30870 30841 30842 30853 30854 30645 30856 30859 30883 30995 29080 30045 30165 30123 30351 30449 30587 30509 30598 30648 30648 30674 30787 30813 30814 30815 30817 30883 30835 30837 30888 30846 30891 30925 30987 31027 28497 29491 29800 29876 29730 28839 29932 29986 31011 30179 30217 30271 30339 30331 30445 30484 30500 30511 30520 3 3 2 30569 30598 30632 30635 30637 59943 30624 30702 30706

30712 30728 30741 30744 30767 30788 30789 30789 30822 29830 59244 30021 30284 30360 30411 30485 30559 30566 30574 30580 30626 30628 30749 30757 30784 29790 30810 30819 30836 30908 30914 30938 29710 29745 29746 29789 29804 29821 29899 29947 29999 30084 31012 31018 30214 30214 30214 30349 30349 30391 30391 31332 30423 30438 30450 30464 30495 30498 30519 30558 30598 30610 30621 30631 30685 30686 30694 30711 30713 30725 30733 30745 30740 30898 30920 30920 30139 30169 30241 30290 30313 30332 30409 30453 30480 30474 30493 30548 30602 30614 30629 30636 30639 30680 30671 30708 30714 30724 30735 30776 30783 30981 30930 30854 30875 30890 30899 30987 30918 30921 30923 30926 30938 30929 30940 30944 30951 30985 30989 30999 3 991 31008 31034 31129 30174 30348 30553 30640 30651 30763 30807 30943 30849 30884 30931 30940 30973 31004

Nr. ur. zaliczeń zwyczajnych krajowych 6366 6752 6976 6916 6934 6962 7020 7035 7087 7100 7138 7143 7145 7139 7179

— **Z Tow. Opiekun nad zwierzętami.**
Wczoraj p. Blasiak opiekun 2-go rewiru opiekował dwa chore koale — Józefa Motaka (Krótka 8) i H. Ajzykowicza (li Aleja 40).

— **Miłe obrazki.**
Przed niektórymi mieczarniami w parkach i wódmieściu dają się widać tak miłe obrazki, jak przelewanie mleka z brudnych, drewnianych naczyn do błyszczących, których sam wygląd zewnętrzny odstrasza od odpowiedzialności tych zakładów. Nie jest to jeszcze tak źle, lecz jeśli dodamy, że operacji powyższych dokonują dostawcy — żydzi, wycierając naczynia brudnym chatkami, — wrzłiwi muszą zmykać, gdzie pieprz rośnie — by nie dostać torcji. Przytoczone obrazki, niestety mamy możność oglądać niemal codziennie. Bodaj to „hygienę” częstochowska i holdowanie hasła „swój do swego!”

— **Za pobicie.**
Za pobicie na ulicy Stanisława Wildera skazano Br. Gładysza i Jana Szwidzka na miesiąc aresztu każdego.

— **Aresztowanie agenta.**
Agent policji śledczej w Piotrkowie, Kotowski, znany i na braku częstochowskim z czasów działalności grupy „rewolucjonistów mścicieli”, który uciekł stamtąd, dokonawszy szeregu oszustw został w Warszawie aresztowany.

— **Tramwaj w Sosnowiu.**
Z polecenia gubernatora piotrkowskiego magistrat sosenowicki rozesał zaproszenia do obywateli tamtejszych w celu sformowania trzech komisji: finansowej, technicznej i prawniczej, które ostatecznie mają zdecydować o losach tramwajów sosnowickich.

— **Komunikacja wodna w Częstochowie.**
Z „prawdziwym” zadowoleniem komunikujemy czytelnikom naszego „Goń-

ca Cz., że w dni słotne, jak wczorajszy i onegdajszy w ulicach Aleksandrowskiej, Spadek, Zielonej, Żelaznej a w szczególności Jagoskiej, arterjach pozabawionych bruków zaprowadzono regularną „komunikację wodną” łódkami. Jak nas jednak informują źródła mlarodajne, debate o wygody częstochowian, łódki ustąpią niebawem miejsca parowcom na wzór Petersburga i miast innych.

Należy przypuszczać, iż mieszczcy Częstochowy, która zajmuje trzecie miejsce w Królestwie ocenią te szlachetne zabiegi ster właściwych.

Zapaleńszym nadmieniamy, że w wieku samolotów, samochodów i lokatów łódkich—parowce w Częstochowie nie są ewenementem godnym nadmiernego podziwu ani entuzjazmu.

Wycieczka do Olsztyna. W niedzielę 13 lipca grono pracowników z fabryki Peitlerów dla robotników tejże fabryki, ich rodzin oraz wprowadzonych gości organizuje wycieczkę do Olsztyna. Wyjazd koleją Herbsko-Kiecką o godz. 10.15 rano, powrót o godz. 9-ej wieczorem. Bilety na wycieczkę po 30 kop. Orkiestra własna. Bofet na miejscu.

Wyciężki cyklistów. W niedzielę, 6 lipca odbędzie się sezonowe wyciężki cyklistów na dystansie 25 wiorstowym od Mstowa do św. Anny. Zyczący sobie wziąć udział w biegach proszeni są o zaplanie się u p. Ludwika Swiderskiego (11 Aleja 19) kapłana sekcji kolarzkiej przy „Lutni”. Zapisy przyjmują się do 3 lipca t. j. do dnia ogólnego miesięcznego zebrania.

Zabawa Stow. Rzem. - Przem. w Ostrowach. W niedzielę 6 lipca Stow. Rzem.

Przemysłowe urzęda dla swych członków ich rodzin oraz wprowadzonych gości zabawę w lesie Ostrowskim. Wyjazd pociągami kolei H. K. o godz. 8 i pół rano. Bilety wcześniej nabywać można w kancelarji Stow. Bufet na miejscu. Podczas zabawy przygrywać będzie zespół muzyczny p. Reitera. W razie niepogody zabawa odbędzie się w następną niedzielę.

Teatr „Ogniska Robotniczego.”

Dnia 6 lipca przez koło anatorskie Stowarzyszenia odegrany będzie 4 aktowy dramat: „Przez gorzałkę” Szladera. Szuka ta osnuta na tle siosienków miejskich przedstawia nam srazone skutki nalu pijaństwa. Na scenie widzimy różne typy mełów społecznych, nie brak jednak i charakterów szlachetnych, które jaskrawo odbijają w zestawieniu z upadłą naturą człowieka. Spiewy i tańce charakterystyczne nadają czość wiele życia i humoru i pozwalają dość ostrego dramatu wysłuchać spokojnie.

Tragiczny wypadek.

W ubiegłą sobotę na letnisku w Przygłowie, pod Piotrkowem, jechali bryczką właściciel młyna w Kludziach, Wilhelm Wandel, kolonista z Przygłowa, Karol Peczowski, i strzelec lasów leżący, Jan Kotewnikow. W chwili gdy jadący dojeżdżali do szosy, wybiegła z lasu krowa, na której widok spłoszyły się konie i poniosły. Na szosie bryczka najechała na przymę kamień i przewróciła się, wyrzucając z wielką siłą wszystkich jadących. Upadek był tak nieszczęśliwy, że Kotewnikow poniósł śmierć na miejscu, a pozostali ulegli tak ciężkiemu porażeniu, że musiano ich odwieźć do szpitala św. Trójcy w Piotrkowie.

Wycięstwo „Loma”. W Hamburgu rozegrano jedną z większych nagród sezonu, „Jubileuszową”, 50,000 marek, na przestrzeni 2100 metrów, którą zdobył czołowiec „Lom” ze stacyni Kruzynski (po Gouvernant i Tempete) Wł. ks. Lubomirskiego pod żokiem Janek. Drugim był znany pociolent „Cairo” (po Groenan i Katedkopje) pp. Utzneiderów, trzecim „Szepito” br. Springera, czwartym Cambrone” p. Panelsena. Startowało 7 koni. Wygrane łatwo o półtorę długści.

Peoszukiwani przez policję.

Policja częstochowska poszukuje: Agatę Zebrowską lat 32, Aleksandra Parulisa, lat 24, Antonię Wasilewską, lat 30, Kamilię Gerasim lat 27 i Juljana Stankiewiczza, pozostających pod dozorem policjajnym.

Józefa Krokockiego, lat 22; oskarżonego o kradziej, mieszka. gm. Wielogóra w pow. radomskim St. Brzezińskiego, lat 19; mieszka. gm. Ręczna w gub. Radomskiej Józefa Stryska i mieszka. wsi Biła Siedlecka Grzegorza Sereyńskiego; dyrektora Tow. Akcyjnego „Unlon”, zbiegłego z Budapesztu, Jana Juljusza Sereniego, oskarżonego o sprzetlewienie 24,000 rb., Ignacego Letziana, Władysława Pawłaka, Katarzynę Sawa i Antoniego Kuklińskiego

Prawa żydów.

„Dziś” pet. pisze: Kilku uczniów żydów z Warszawy chcieli zapisać się na uczestników wycieczki do Japonji, organizowanej przez petersburskie zakłady naukowe. Otrzymał oni odpowiedź, że ministerjum oświaty nie pozwala żydom brać udziału w wycieczce.

Listy do Redakcji.

Stanowny Panie Redaktorze! W nr. 175 poczynnego naszego „Gońca Częstochowskiego” wyczytałem, że—skład wędlin w Alei 2 oraz „majster krawiecki, plastujący nawet godność w oczu” dał sztydy do odświeżenia żydowi Szlamowiczowi. Będąc podstarzym cechu krawców byłem w tej sprawie atakowany przez kolegów i znajomych, bądź więc łaskaw Szan. Panie Redaktorze zamieścić parę słów wyjaśnienia, że w artykule oym nie o mnie chodziło, bo ja żydowi znaków do roboty nie dawałem.

Z poważaniem
T. Kiser.
Częstochowa, 29 6-13 r.

Repertuar Teatru Polskiego w Warszawie.

Sroda, 2 „Gromiwoja”.
Czwartek, 3 „Gromiwoja”.
Piątek, 4 „Gromiwoja”.
Sobota, 5 „Gromiwoja”.
Niedziela, 6 „Gromiwoja”.

OFIARY.

Na paralityków. Dla uoczenia w 5 a bolesną rocznicę ukochanej s. p. Zofji Wilkoszewskiej Marja Wileszczakowa rb. 1.

Student udziela lekcji i korepetycji. Specjalność: matematyka i rosyjski. Szkolna nr. 9 m. i.

Sklep spotywczy do sprzedania, Jasnogórska nr. 24.

Poważna Komisya.

Stare obrazy, które znajdując się na zamkach i posiadłościach arystokracji poszukuje się dla kupna. Kto wskaże gdzie jest okazja? Oferty adres: Sub. C. O. 902 do Międzynarodowego Biura Ogłoszeń Warszawa, Wierzbowa № 8. — 540

Sami sobie!

Ogłoszenia i reklamy są dźwignią handlu, bodźcem do przemysłu, regulatorem cen, a nawet znakomitym czynnikiem uspołeczenia i kultury. Nie jeden, co nigdy żądów nie czyścił, robi to nabywszy pastę z ogłoszenia, inny znów napróżno poszukując lokalu, lub kapitału, znajduje to i owo, drogą anonisu dziennikarskiego. Nie żałujmy, wydatku na ogłoszenia, choćby najdrobniejszelli!

GOTOWY GARNITUR

Za 4 rb. 95 k. wysyłam pocztą za zaliczeniem, bez dodatku gotowy garnitur, jednorodny lub dwurzędny, składający się: z marynarki (na dobrej podszeźwie), kamizelki oraz spodni, uszyty podług ostatniej mody z ładnego trwałego, wspaniałego towaru angielskiego szewiutu. Kolory, czarny, granatowy, modny desen. Lepszy gat. 5 rb. 95 k. Podać miarę: długość marynarki, rękawów, obwód blatki pierświowej długości spodni i kroku. Opakow. i przesyłka 95 k. Przy zamówieniu 3 lub więcej garn. przesyłka na rachunek firmy. Bez ryzyka. O ile się nie spodoba, przyjmując z powrotem.

Adresować: **ŁÓDŹ** fabryka „Łódzki Export” L. 38.

OFIARY:

Na przytułek dla dziewcząt sierot w myśl artykułu p. Jurakowskiego

szkoła fabryki Motte'ów:

- Wolski S. 5 k., Matczak E. 3 k., Psiuk Z. 3 k., Szczepaniak S. 10 k., Witkiewicz S. 3 k., Strzelecki J. 5 k., Milczarek Z. 5 k., Maros K. 5 k., Duda H. 5 k., Janicka O. 10 k., Wojtała J. 10 k., Krok J. 2 k., Duda A. 5 k., Gasasińska K. 5 k., Trętwińska N. 5 k., Janik E. 7 k., Pułal I. 5 k., Frakowska R. 5 k., Woźnička M. 10 k., Postupalska J. 10 k., Simiela J. 10 k., Roguski S. 5 k., Roguska E. 5 k., Głowacka W. 5 k., Mochnicki M. 5 k., Kutek W. 5 k., Szmert B. 10 k., Janusiewicz B. 5 k., Micula W. 5 k., bezimiennie 5 k., Tomczyk T. 5 k., Grabowski S. 5 k., Badora S. 10 k., Szejka P. 5 k., Calko K. 5 k., Święcicki H. 10 k., Fojka B. 10 k., Krakowski J. 5 k., Hofman S. 5 k., Pinkus J. 10 k., Borowicz M. 5 k., Olczyk Z. 5 k., Dula Z. 5 k., Borowicz L. 5 k., Jurek M. 5 k., Michnińska J. 5 k., Bator A. 5 k., Lein J. 5 k., Surowiec K. 3 k., Kwicień M. 5 k., Adamek B. 2 k., Biedron S. 4 k., Sliwak W. 4 k., Lisocka M. 3 k., Sliimak S. 4 k., Nocut A. 10 k., Gaczek E. 5 k., Frymus M. 5 k., Maślankiewicz M. 10 k., Szczepaniak H. 5 k., Krok M. 2 k., Kucharska Z. 5 k., Wojciechowska T. 5 k., Rubak M. 17 k., Warkiewicz 10 k., Szynder T. 5 k., Szynder S. 5 k., Workiewicz L. 5 k., Piotrowski J. 5 k., Morawski W. 15 k., Morawski K. 15 k., Fornalczyk J. 3 k., Gęsiński T. 5 k., Guzyński T. 10 kop., Kazimierzczak M. 5 k., Pikaś W. 5 k., Janik J. 5 k., Habosiński L. 5 k., Kościłanski W. 5 k., Toma nowski I. 3 k., Rowański Z. 5 k., Sochocki J. 5 k., Potryki M. 5 k., Pasielka M. 5 k., Doda K. 3 k., Smeła S. 10 k., Pedzik G. 5 k., Surowiec H. 3 k., Szlochta S. 2 k., Kubakowski J. 5 k., Fornalczyk H. 2 k., Micula M. 5 k., Mut ko S. 3 k., Janusiewicz M. 5 k., Szmít A. 5 k., Maślankiewicz L. 5 k., Porozynski J. 3 kop., Błęgalski B. 5 k., Maślankiewicz S. 5 k., Piekarczyk W. 3 k., Mazyca J. 4 k., Nowak W. 5 k., Nowak C. 5 k., Kosciłanski J. 2 k., Białkowski R. 2 k., Olczyk J. 3 k., Haraziński M. 2 kp Słabosz J. 5 k., Cieślak H. 3 kp., Sprawka M. 25 k., Wasilewska W. 5 k., Jarosz S. 10 k., Sucha M. 1 k., Socha J. 2 k., fuszczak M. 2 kp., Sejka S. 5 k., Stelmazczyk W. 4 k., Ogórkowski S. 5 k., Kowalczyk J. 8 k., Warkiewicz P. 5 k., Borowicz S. 4 k., Szota T. 5 k., Lenczyński M. 5 k., Lisiecki W. 4 k., Kokot A. 3 kop Oliszewska J. 5 k., Kudela S. 5 k., Czerwińska 5 k., Wazała 5 k., Szczepaniak J. 3 k., Pinkos A. 5 k., Poros I. 10 k., Wolski L. 5 k., Haroziński J. 5 k., Sopota 5 k., Lesień 4 k., Sliimak S. 2 k., Sliimak W. 3 k., Nauczycielki 5 r., Czerwińska W. k. 5.

Razem 12 rub. 77 kop.

FIRMA EGZYSTUJE OD 1860 ROKU.
FARBIARNIA I PRALNIA CHEMICZNA A. HEININGERA
II-ga Aleja № 19, telefon № 5.
Wykonuje farbowanie i pranie chemiczne po cenach przystępnych i punktualnie a mianowicie: Garderobe damską meścią i dziecięcą. Dywan-y, portjery, firanki, kapy, serwety, plusowe, pokrycia z mebli i. t. p.
SKLEPY w Łodzi ul. Mikolajewska Nr. 39 Tel. 29-35
w Tomaszowie Piotrk. ul. Kaliska Nr. 42
WŁASNE w Piotrkowie ul. Petersburska 14 Rykowska 21 tel. 266.

40 DNI 40
Bezpłatnie!!
Kto się nie nauczy w przeciągu 40 dni płynnie mówić, czytać i pisać po niemiecku, francuzku i łacinie, według najszybszymosowch najpowszejsz metody (wszystkie inne—reklama) temu zwracamy pieniądze. Cena samouczka jednego języka z przes. za pobr. poczt. 1 rb. 10 k., 2-ch 1 r. 90 k., 3-ch 2 rb. 80 k., 4-ch 3 rb. 65 k. Obstatunki wypelnia jedynie skład na całą Rosję: St. Petersburg Peterb. Storoza, Bolszoj per. 56. **J. K. PETERS.**

Od początku roku szkolnego stancja dla uczeni gimnazjum z zspewnianiem troskliwej opieki. Ulica Cerkiewna № 5 m. 9. I. Adamczewska. 312

Obiady prywatne Ceny różne Szkolna 9 m. 1. 316

Domek do sprzedania Wiadomość Stradomska Nr. 23. 310

Fryzjerki subiekt potrzebny zarząd Dojazd Nr. 9. 313

2 Aleja № 23 4 pokoje, kuchnia wygodny wanna do wynajęcia

Kon robczy siwy do sprzedania Jas nogórska a 38. S. Szczeciński 315

Sklep spozyczy dobrze prosperujący z powodu nagłego wykładu zarząd do sprzedania. Adres w piakarni p. Brodzinskiego 2 Aleja 42. — 281—

3 pokoje z kuchnią, wygodami i elektrycznym oświeczeniem do wynajęcia. Teatralna Nr. 2. 306

Sprzedam domy murowane lokator powyż na 10% pomniejszenie Czworak piwnarń oddające zarząd. Wiadomość w Adm. Gońca.

Pokój do wynajęcia z oddzielnym wejściem po stronie słońskiej Szkolna 5-a mieszkanie 2. 301

Drzwi okna futrny po przebudowie sprzedam 2 Aleja 23. 244

Z powodu zmiany interesu do sprzedania 3 kredy mleczne sieczkarnia i inne rzeczy Kralowska 60 — 279—sku

Licówki terakotowe, płytki terakotowe glazurowane oraz na podkładzie kaolinowym
POSADZKI TERAKOTOWE stale na składzie
ZDZISŁAW RYLSKI Częstochowa, Aleja II 20 Telefon 93.

Biuro Techniczno-Handlowe B. Wiśniewski i S-ka Poleca ze składu po cenach fabrycznych: **Węże gumowe petersb. fabryki „Treugolnik”** **Węże parciene, węże metalowe, Pompy.**
Cerkiewna № 11 telefon № 385.